

רשומות

הצעות חוק

2 ביולי 1990

2001

ט' בתמוז התש"ן

עמוד

223 חוק העונשין (תיקון מס' 33), התש"ן-1990

229 חוק העונשין (תיקון מס' 34), התש"ן-1990

מתפרסמת כזו הצעת חוק מטעם הממשלה:

[324]

חוק העונשין (תיקון מס' 33), התש"ן-1990

תיקון סעיף 345

1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 345 -

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, אף בהסכמתה, או בקטינה

שמלאו לה שש עשרה שנים ובנסיבות האמורות בסעיף קטן (א)(1), (2) או (4),

אם הבוטל הוא בן־משפחתה:"

דברי הסבר

התיקון השני בא ליישם הערות של בית המשפט העליון (ע.פ. 63:89 מזרחי נגד מדינת ישראל פד"י מ"ג(4), 388) לעבירה של תקיפה מינית כפי שנקבעה בחוק העונשין (תיקון מס' 22), התשמ"ח-1988: החוק המוצע מחזיר את איפיון העבירה והעונש עליה. כפי שהיו לפני תיקון מס' 22.

לסעיף 1 סעיף 345 לחוק העונשין הקיים קובע לאמור:
"אין
345. (א) הבוטל אשה -

(1) שלא בהסכמתה החופשית עקב שימוש בכוח, גרימת סבל גופני, הפעלת אמצעי לחץ אחרים או איום

מבוא

הצעת החוק כוללת שני תיקונים עיקריים וכן מספר תיקונים דרושים להפעלה נאותה של חוק העונשין (תיקון מס' 26), התש"ן-1990.

התיקון הראשון מתייחס לעבירות מין בתוך המשפחה. תופעה חמורה הפוגעת בכללי מוסר כסיסים ביותר, ושגילוייה בשנים האחרונות נעשים נפוצים יותר ויותר. מוצע לקבוע בכל סוגי עבירות המין כי העובדה שהעבירה נעברה בקטין בתוך המשפחה תיחשב כנסיבה מחמירה.

ס"ח התשל"ז, עמ' 226: התשמ"ח, עמ' 62: התש"ן, עמ' 10.

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) בסימן זה -

"בוועל" - המחזיר איבר מאיברי הגוף או חפץ לאיבר המין של האשה;

"בן משפחתו של קטין" - הורה, בן זוגו של הורה המתגורר עמו אף אם אינו נשוי לו, סבו או סבתו, אחיו או אחותו;

"קטין" - כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.

תיקון סעיף 346 2. בסעיף 346 לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הבועל קטינה שמלאו לה ארבע עשרה שנים והוא בן משפחתה, דינו - מאסר חמש עשרה שנים."

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "בשירות" יבוא "פיקוד".

תיקון סעיף 347 3. בסעיף 347 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא: "היה העושה בן משפחתו של הקטין, דינו - מאסר חמש עשרה שנים."

דברי הסבר

(2) להוסיף הגדרת "בוועל", באופן שתכלול דרכים שונות של ביצוע מעשי אינוס.

לסעיף 2 סעיף 346 לחוק העונשין הקיים קובע לאמור:

"בעילה אסורה בהסכמה

346. (א) הבועל קטינה שמלאו לה ארבע עשרה שנים וטרם מלאו לה שש עשרה שנים, והיא אינה נשואה לו, או הבועל קטינה שמלאו לה שש עשרה שנים וטרם מלאו לה שמונה עשרה שנים, תוך ניצול יחסי תלות, מרות, חינוך או השגחה, או תוך הכחחת שווא לנישואין, דינו - מאסר חמש שנים.

(ב) הבועל אשה שטרם מלאו לה עשרים ואחת שנים והיא צאצאו או צאצא אשתו, דינו - מאסר שבע שנים.

(ג) הבועל אשה שמלאו לה שמונה עשרה שנים תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או בשירות או עקב הבטחת שווא לנישואין תוך התחזות כפנוי למרות היותו נשוי, דינו - מאסר שלוש שנים."

מוצע לתקן את הוראת החוק הנוגעת לגילוי עריות על ידי הרחבת העבירה לגבי קירבות משפחה נוספות ועל ידי החמרת העונש, תוך הגבלת העבירה לקרבן קטין בלבד.

סעיף 347 לחוק העונשין הקיים, קובע לאמור:

"מעשה סדום

347. (א) העושה מעשה סדום באדם שמלאו לו ארבע עשרה שנים וטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, דינו - מאסר חמש שנים.

באחד מאלה, ואחת היא אם נעשו אלה כלפי האשה או כלפי זולתה:

(2) בהסכמת האשה, שהושגה כמרמה לגבי מיהות העושה או מהות המעשה:

(3) כשהאשה היא קטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, אף בהסכמתה; או

(4) תוך ניצול מצב של חוסר הכרה בו שרויה האשה, מצב אחר המונע ממנה התנגדות או היותה חולת נפש או לקויה בשכלה;

הרי הוא אינוס, ודינו - מאסר שש עשרה שנים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), דין האינוס - מאסר עשרים שנים אם האינוס נעשה באחת מנסיבות אלה:

(1) בקטינה שטרם מלאו לה שש עשרה שנים וכנסיבות האמורות בסעיף קטן (א)(1), (2) או (4);

(2) באיום בנשק חם או קר;

(3) תוך גרימת חבלה גופנית או נפשית או הריון;

(4) תוך התעללות באשה, לפני המעשה, בזמן המעשה או אחריו;

(5) בנוכחות אחר או אחרים שחברו יחד עמו לביצוע האינוס בידי אחד או אחדים מהם."

מוצע -

(1) להחמיר בעונש בשל עבירת אינוס כאשר העבירה נעברה בקטינה והעבריון הוא בן משפחה של הקרבן, לפי יחסי הקירבה שפורטו בהצעה:

² ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) העושה מעשה סדום באדם שמלאו לו שמונה עשרה שנים תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או פיקוד, דינו - מאסר שלוש שנים."

(3) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) לענין סימן זה, "מעשה סדום" - החדרת איבר המין של גבר לנקב מנקבי גופו של אדם, שלא דרך בעילה, או החדרת איבר אחר של אדם או חפץ לפי הטבעת של אדם."

החלפת סעיף 348

4. במקום סעיף 348 לחוק העיקרי יבוא:

348. (א) העושה מעשה סדום באדם או גורם לאדם לעשות מעשה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים (להלן - התוקף תקיפה מינית), באחת הנסיבות המנויות בסעיף 345(א), בשינויים המחוייבים, דינו - מאסר שבע שנים; נעשה המעשה בקטין בידי בן משפחתו, דינו של העושה - מאסר עשר שנים.

(ב) התוקף תקיפה מינית באחת הנסיבות המנויות בסעיף 345(כ) עד (1) עד (5), בשינויים המחוייבים, דינו - מאסר עשר שנים; נעשה המעשה בקטין בידי בן משפחתו, דינו של העושה - מאסר חמש עשרה שנים.

(ג) התוקף תקיפה מינית אדם בלא הסכמתו אך שלא בנסיבות המנויות בסעיף 345(א), דינו - מאסר שלוש שנים; נעשה המעשה בקטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים וטרם מלאו לו שש עשרה שנים, דינו של העושה - מאסר ארבע שנים.

(ד) התוקף תקיפה מינית קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים תוך ניצול יחסי תלות, מרות, חינוך או השגחה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ה) התוקף תקיפה מינית אדם שמלאו לו שמונה עשרה שנים, תוך ניצול מרות ביחסי עבודה או פיקוד, דינו - מאסר שנתיים.

(ו) התוקף תקיפה מינית קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים והוא בן משפחתו, דינו - מאסר חמש שנים."

דברי הסברה

לסעיף 4 סעיף 348 לחוק העונשין הקיים קובע לאמור:
"תקיפה מינית"
348. (א) התוקף אדם או העושה תנועות מגונות המכריזות אליו, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ב) העושה מעשה כאמור בסעיף קטן (א), באדם שטרם מלאו לו שש עשרה שנים, דינו - מאסר חמש שנים.
(ג) המחזיר חפץ לאיבר המין של אשה או לפי הטבעת של אדם, באחת הנסיבות המנויות בסעיף 345, דינו כדין אונס."
בעקבות הערותיו של בית המשפט העליון כנוכח לעיל, מצע -

(ב) העושה מעשה סדום באדם באחת הנסיבות המנויות בסעיף 345, בשינויים המחוייבים, דינו כדין אונס.
(ג) לענין סעיף זה, "מעשה סדום" - החדרת איבר המין של גבר לנקב מנקבי גופו של אדם שלא דרך בעילה."
מצע -

(1) להחמיר בעונשו של העובר עבירה לפי סעיף זה כבן משפחתו הקטין;
(2) לקבוע עבירה של מעשה סדום באדם בגיר תוך ניצול יחסי עבודה או פיקוד, במקביל לעבירה של בעילה אסורה באותן נסיבות לגבי אשה בוגרת;
(3) להרחיב את ההגדרה של "מעשה סדום" ולכלול בה אותן דרכים לביצוע העבירה שמוצע לכלול בחיקון להגדרת "בועל".

5. במקום סעיף 349 לחוק העיקרי יבוא:

"מעשה מגונה" 349. (א) העושה בפומבי מעשה מגונה לשם גירוי, סיפוק או ביוזי מיניים בפני אדם אחר, ללא הסכמתו, או העושה מעשה כאמור בכל מקום אחר תוך ניצול יחסי תלות, מרות, חינוך, השגחה, עבודה או פיקוד, דינו - מאסר שנה.

(ב) העושה בכל מקום שהוא מעשה מגונה לשם גירוי, סיפוק או ביוזי מיניים בפני אדם שטרם מלאו לו שש עשרה שנים, דינו - מאסר שלוש שנים."

חוקון סעיף 368 ד 6. בסעיף 368(ז), כסופו יבוא: "אלא אם כן נדרשת פעולה מיידית שאינה סובלת דחוי: אין בפעולה מיידית כאמור כדי לשלול את חובת העברת המידע לפקיד סעד וההתייעצות עמו לאחר מכן."

דברי הסבר

בתפקודם היה להם יסוד סביר לחשוב כי נעברה עבירה בקטין או חסר ישע בידי אחראי עליו - חובה עליהם לדווח על כך בהקדם האפשרי לפקיד סעד או למשטרה: העובר על הוראה זו, דינו - מאסר ששה חדשים.

(ג) היה לאחראי על קטין או חסר ישע יסוד סביר לחשוב כי אחראי אחר על קטין או חסר ישע עבר בו עבירה, חובה עליו לדווח על כך בהקדם האפשרי לפקיד סעד או למשטרה: העובר על הוראה זו, דינו - מאסר ששה חדשים.

(ד) נעברה בקטין או בחסר ישע הנמצא במעון, במוסד או במסגרת חינוכית או טיפולית אחרת, עבירה מין לפי סעיפים 345 עד 348, או עבירה של גרימת חבלה חמורה לפי סעיף 368(ב) או עבירות התעללות לפי סעיף 368ג, חובה על מנהל או איש צוות במקום כאמור, לדווח על כך בהקדם האפשרי לפקיד סעד או למשטרה: העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שישה חדשים.

(ה) חובת דיווח לפי סעיף זה לא תחול על קטין.

(ו) פקיד סעד שקיבל דיווח לפי סעיף זה יעבירנו למשטרה בצירוף המלצתו לפעול או להימנע מלפעול בקשר לדיווח, אלא אם כן קיבל אישור שלא להעביר את הדיווח למשטרה מאת אחת הועדות שהקים שר המשפטים לענין זה: חברי ועדה כאמור יהיו נציג פרקליט מחוז והוא יהיה היושב ראש, קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה ופקיד סעד מחוזי.

(ז) הגיע למשטרה מידע לפי סעיף זה, תעביר אותו לפקיד סעד, ולא תפעל לפני שתיוועץ בפקיד הסעד.

(ח) בסעיף זה, למעט בסעיף קטן (ד), "עבירה" - עבירה של סיכון החיים והבריאות לפי סעיף 337: עבירות מין לפי סעיפים 345 עד 348, עבירה של נטישה או הזנחה לפי סעיפים 361 ו-362 ועבירה של תקיפה או התעללות לפי סעיפים 368 ו-368ג.

מוצע להבהיר שכאשר נדרשת פעולה מיידית של המשטרה שאינה סובלת דחוי אין היא חייבת לקיים התייעצות מוקדמת עם פקיד הסעד והיא רשאית לפעול מיד.

(1) לחזור לאיפיון העבירה של תקיפה מינית ולרמת הענישה כפי שהיו לפני שהתקבל חוק העונשין (תיקון מס' 22), התשמ"ח-1988, תוך התייחסות מחמירה כאשר העבירה נעברה בקטין על ידי בן משפחתו.

(2) לחזור לדין הקודם, ולקבוע עבירה של תקיפה מינית שנעשתה ללא שימוש בכח אלא שהיתה שלא בהסכמת הקרבן:

(3) לקבוע עבירה של תקיפה מינית שנעשתה בקטין שהוא בן משפחה או תוך ניצול יחסים מסויימים המפורטים בהצעה, אף ללא שימוש בכוח.

לסעיף 5 סעיף 349 לחוק העונשין קובע:

"מעשה מגונה

349. העושה מעשה מגונה לשם גירוי, סיפוק או ביוזי מיניים, בפומבי, או בכל מקום אחר בפני אדם שטרם מלאו לו שש עשרה שנים, והמעשה אינו עבירה מן המנויות בסעיפים 345 עד 348, דינו - מאסר שלוש שנים."

מוצע להרחיב את מסגרת העבירה כדי לכלול עשיית מעשה מגונה תוך ניצול יחסים מסויימים המפורטים בהצעה.

לסעיף 6 סעיף 368 לחוק העונשין הקיים קובע לאמור:

"חובה דיווח

368. (א) היה לאדם יסוד סביר לחשוב כי זה מקרוב נעברה עבירה בקטין או בחסר ישע בידי האחראי עליו, חובה על האדם לדווח על כך בהקדם האפשרי לפקיד סעד או למשטרה: העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שלוש שנה חודשים.

(ב) רופא, אחות, עובד חינוך, עובד סוציאלי, עובד שירותי רווחה, שוטר, פסיכולוג, קרימינולוג או עוסק במקצוע פרה-רפואי, וכן מנהל או איש צוות במעון או במוסד שבו נמצא קטין או חסר ישע - שעקב עיסוקם במקצועם או

(1) במקום סעיף 5 לפקודה יבוא:

5. הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו במשפט פלילי בשל אחד מאלה:

(1) חבלת גוף או אלימות;

(2) עבירה לפי סעיפים 337 או 362 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) או לפי סימנים ה' או ו' לפרק י' לחוק העונשין שעבר בן זוג נגד בן זוג, הורה נגד ילדו או ילד נגד הורה;

(3) עבירה לפי סעיפים 244 עד 246, 249 או 249א לחוק העונשין שנעברה בקשר לאחת העבירות המפורטות בסעיף זה; או

(4) נסיון לעבור אחת העבירות המפורטות בסעיף זה.

(2) במקום סעיף 55 לפקודה יבוא:

55. (א) עדות של קטין שאינו בראייה פלילית בשל גילו תהיה קבילה אם ראה בית המשפט שהעד מסוגל להבחין בין אמת לבין שאינו אמת ולהכיר בחובתו להעיד אמת.

(ב) החליט בית המשפט לקבל את עדותו של קטין שאינו בר אחריות פלילית, בשל גילו, יזהירו בית המשפט תחילה, בלשון המובנת לקטין, שעליו להעיד את האמת, את כל האמת ואת האמת בלבד.

(ג) לא יורשע אדם על סמך עדות יחידה של קטין שאינו בראייה פלילית בשל גילו אלא אם כן יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

דבריי הסבר

שיבוש מהלכי משפט, החה בחקירה או בעדות, והטרדת עד, כאשר עבירות אלה נעברו בקשר לעבירות האחרות שעליהן מותרת העדתו של בן המשפחה.

(ב) עדות של קטין

סעיף 55 לפקודת הראיות קובע לאמור:

"עדות קטין שלא בשבועה

55. לא יורשע נאשם על סמך עדותו של קטין שנחקלה שלא בשבועה אלא אם יש לה סיוע."

בעקבות ביטול השבועה בחוק דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ם-1980, מוצע לתקן את הוראת הפקודה המתייחסת לעדות קטין שאינו בראייה פלילית ולקבוע שעדותו תתקבל רק אחרי שבית המשפט בירר אם הוא מסוגל להבחין בין אמת לשקר ולהבין שעליו לומר אמת. כן מוצע לקבוע שאין להרשיע על סמך עדותו היחידה של קטין כאמור אלא אם כן יש בראיות דבר מה לחיזוק עדותו.

לסעיף 7 (א) עדות של בן משפחה

סעיף 5 לפקודת הראיות קובע לאמור:

"אין סייג לעדות על אלימות

5. הסייגים שבסעיפים 3 ו-4 לא יחולו במשפט פלילי על עבירה של חבלת גוף או של אלימות, לרבות משפט על נסיון לעבור עבירה כאמור, וכן במשפט פלילי על עבירה לפי סעיף 337 או לפי סימן ו' לפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שנעברה בידי בן זוג נגד בן זוג, הורה נגד ילדו או ילד נגד הורה."

מוצע -

(1) להתיר העדתו של בן משפחה במשפט פלילי בשל עבירות מין מכל סוג שהוא שנעברו בין קרובי משפחה מסויימים כמפורט בהצעה, ולא רק בעבירות מין שיש בהן אלימות;

(2) להתיר העדתו של בן משפחה במשפט פלילי של

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421: ס"ח התש"ן, עמ' 10.

8. בחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, בתוספת הראשונה, בחלק א', במקום "345(א)(2) עד (4)" יבוא "345, 347, 348".

9. בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955 -

(1) בסעיף 1, בסופו יבוא:

"פקיד סעד" - מי שמונה לכך לפי חוק.

(2) בסעיף 2, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) אין מעידים ילד על מעשה עבירה נגד המוסר שנעשה בגופו או בנוכחותו או שהוא חשוד בעשייתו ואין מקבלים כראיה הודעתו של ילד על מעשה כאמור, אלא ברשות חוקר נוער."

(3) בסעיף 4, האמור בסעיף יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) פקיד סעד שקיבל דיווח לפי סעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על פגיעה בילד, רשאי להיעזר בחוקר נוער שמונה לפי חוק זה לשם חקירת המעשה."

(4) בסעיף 8 -

(א) במקום כותרת השוליים יבוא: "דיווח למשטרה ולפקיד סעד";

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) נערכה חקירה בשל עבירה נגד המוסר על ידי חוקר נוער לפי בקשת פקיד סעד, יחולו על החקירה הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשינויים המחוייבים.

(ד) פקיד סעד יעביר למשטרה פרטי החקירה שערך חוקר הנוער ואת מסקנותיו, כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן קיבל אישור לפי סעיף 368(ד) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שלא להעביר דיווח על פגיעה בקטין או בחסר ישע."

דברי הסבר

עבירות של אלימות במשפחה. תיקון זה מיתר את הצורך בחקיקה פרטנית בהמשך סעיפי החוק.

בחוק העונשין (תיקון מס' 26), התש"ו-1990, נקבעה חובת דיווח לפקיד סעד על פגיעות בקטינים והוא הוסמך, במקרים מסויימים ובאישור ועדה שהוקמה לענין זה, שלא להעביר את הדיווח לטיפול המשטרה או להתנות את הטיפול המשטרה בתנאים מסויימים.

מוצע לאפשר לחוקר נוער לעזור לפקיד סעד במילוי תפקידו לענין חקירת הדיווח האמור.

להלן נוסח סעיפי החוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955, שמוצע לתקן:

לסעיף 8 חלק א' בתוספת הראשונה לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, כולל רשימה של פשעים שבהם רשאי לדון שופט של בית המשפט המחוזי כדן יחיד. מוצע להרחיב את הסמכות האמורה לכלל עבירות המין שהעונש עליהן הוא מאסר עשר שנים או יותר.

לסעיף 9 בחוק העונשין (תיקון מס' 26), התש"ו-1990, הורחב הסייג להעדתו של קטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים, לעבירות של אלימות במשפחה, כאשר הפוגע הוא ההורה. הרחבה זו לא קיבלה ביטוי בהוראות נוספות של החוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955. מוצע להשלים את החקיקה על ידי תיקון בהגדרה של "עבירה נגד המוסר" שבחוק האמור כדי לכלול בה גם

⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 195; התש"ו, עמ' 12.
⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 96.

(5) במקום התוספת יבוא:

"תוספת

(סעיף 1)

(א) עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, התשל"ז-1977: 199 עד 214, 345 עד 349.

(ב) עבירה של הורה כלפי ילדו לפי סעיפים 337, 336 ו-368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

הברי הסבר

סבור, לאחר ששמע את חוקר הנוער, שהמשכן עלול לגרום נזק נפשי לילד.

הקובה על ידי חוקר נוער כלפי

4. פרט לחקירה בעדות שחוקר הנוער הרשה אותה לפי סעיף 2, אין חוקרים ילד במעשה עבירה נגד המוסר אלא על ידי חוקר נוער; אולם הוראה זו לא תחול -

(1) על שאלות הנשאלות בשעת מעשה העבירה או תיכף לאחריה, או משהתעורר חשש סביר שנעברה עבירה כזאת;

(2) על שאלות ששאל האב, האם, האפוטרופוס, האדם שהילד נמצא בפיקוחו או ברשותו, או רופא.

דין וחשבון המשטרה

8. (א) נערכה חקירה בעבירה נגד המוסר על ידי חוקר נוער לפי בקשת המשטרה, יגלה חוקר הנוער לפנייה את פרטי חקירתו ויביא לפנייה את מסקנותיו.

(ב) הוראות סעיף 6 יחולו על דין וחשבון חוקר הנוער לפי סעיף זה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

תוספת

עבירות לפי הסעיפים הבאים של חוק העונשין, התשל"ז-1977: 208 עד 211, 345 (א) ו-346 עד 349.

"הנדרות

1. בחוק זה -

"ילד" - מי שלא מלאו לו ארבע עשרה שנה;

"עבירה נגד המוסר" - אחת העבירות המפורטות בתוספת;

"קטין" - כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.

הערת יד

2. (א) אין מעידים ילד על מעשה עבירה נגד המוסר שנעשה בגופו או בנוכחותו או שהוא חשוד בעשייתו, או על מעשה עבירה של הורה כלפי ילדו לפי סעיפים 337, 336 ו-368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ואין מקבלים כראיה הודעתו של קטין על מעשה כאמור, אלא ברשות חוקר נוער.

(ב) הרשה חוקר נוער עדותו של ילד, לא יהיו נוכחים בשעת גביית העדות אלא התובע, הנאשם, עורך דינו, חוקר הנוער ומי שבית המשפט הרשהו להיות נוכח.

(ג) רשאי בית המשפט לצוות על הפסקת גבייתה של עדות או קבלתה של הודעה כאמור בסעיף קטן (א) אם הוא

מתפרסמת כזו הצעת חוק מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

[325]

חוק העונשין (תיקון מס' 34), התש"ן-1990

1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק העיקרי), לפני סעיף 346 יבוא: 345. לענין הסעיפים הבאים של סימן זה, יחוב אדם בשל עבירה כלפי בן-בית אם הוא אחד מאלה וכן הבית הוא קטין:

הברי הסבר

המוגדרות בהלכה היהודית כגילוי עריות, להוסיף סעיף בחוק הנוער (טיפול והשגחה) שענינו חיוב אחראי על קטין להופיע

הצעת חוק זו באה לתקן ארבעה סעיפים בחוק העונשין, אשר ענינם יחסים מיניים אסורים עם קטינים, בדרגות שונות

ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(1) הורה או שעליו האחריות לצרכי מחייתו, לבריאותו, לחינוכו או לשלמו של בן-הבית מכוח דין, החלטה שיפוטית, חוזה מפורש או מכללא, או שעליו האחריות לבן-הבית מחמת מעשה כשר או אסור שלו;		
(2) בן זוגו של הורה של בן-הבית, סבו או סבתו, צאצאו, אחיו או אחותו, גיסו או גיסתו, דודו או דודתו;		
(3) מי שמלאו לו שמונה עשרה שנים, והילד מתגורר עמו, או נמצא עמו דרך קבע, במקום מגוריו. ²		
2. בסעיף 346 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (כ), במקום "צאצאו או צאצא אשתו" יבוא "בן-ביתו".	תיקון סעיף 346	
3. בסעיף 347 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא: "היה האדם בן-ביתו, דינו – מאסר עשר שנים".	תיקון סעיף 347	
4. בסעיף 348 לחוק העיקרי, בסוף סעיף קטן (א) יבוא: "היה האדם בן-ביתו, דינו – מאסר עשר שנים".	תיקון סעיף 348	
5. בסעיף 349 לחוק העיקרי, בסופו יבוא: "היה האדם בן ביתו, דינו – מאסר חמש שנים".	תיקון סעיף 349	
6. אחרי סעיף 8 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, ³ יבוא: א8. לא הופיע אחראי על קטין בפני בית המשפט למרות שניתנה לו הזדמנות לכך, יצווה בית המשפט על הבאתו לשם מסירת עדות. ⁴	תיקון חוק הנוער (טיפול והשגחה)	"זמן אחראי על קטין"
7. בסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, ⁵ אחרי סעיף קטן (ג) יבוא: "ד) בפשע או עוון לא יבוא במנין הזמן שבו נפגע או אחד הנפגעים מהפשע או העוון היה אדם שעדיין לא מלאו לו שש-עשרה שנים."	תיקון חוק סדר הדין הפלילי	

דברי הסבר

האלה תוחמר הענישה, לצורך הרתעה נוספת, ככל מקרה של פגיעה ב"בן-בית".

התיקון המוצע בחוק הנוער (טיפול והשגחה) בא לתקן מצב הקיים היום, בו הורים אינם חייבים להופיע בפני בית המשפט בדיונים על בניהם גם כאשר בית המשפט דורש זאת.

לפי התיקון המוצע בחוק סדר הדין הפלילי, מנין הזמן לגבי התיישנות עבירות הנעשות כלפי קטינים יחול מיום היות הקטין בן שש-עשרה. ההנחה העומדת מאחורי תיקון זה היא שקטין אינו יכול או אינו מסוגל להתלונן בגלל גילו הצעיר, ועל כן יש לאפשר להעמיד לדין את העוברים פשע או עוון כלפי קטין עד לאחר שהקטין הגיע לגיל שבו הוא יכול ומסוגל לאזור אומץ, והגיע לכלל דעה ובינה להתלונן.

חבר הכנסת יצחק הוי

בפני בית-המשפט, ולהוסיף הוראה בחוק סדר הדין הפלילי אשר תקבע את ענין זמן ההתיישנות לגבי עבירות הנעשות כלפי קטין שעדיין לא מלאו לו שש עשרה שנים.

תיקונים אלו הומצו על ידי הוועדה המיוחדת לילדים בסיכון והם מהווים הגנה נוספת על הילדים מפני פגיעות, תקיפות והתעללויות.

בסעיף 345א מוצעת הגדרה המרחיבה את עבירת גילוי עריות לא רק על ההורים אלא על כל המבוגרים האחראים על הילד והגרים עמו או קרוביו הישירים. הגדרה מורחבת זו תתפוס לגבי גילוי עריות כאמור בסעיף 346, לגבי מעשה סדום כאמור בסעיף 347, לגבי תקיפה מינית כאמור בסעיף 348, ולגבי מעשה מגונה כאמור בסעיף 349. בכל הסעיפים

² ס"ח התש"ך, עמ' 52.

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.